

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗМНОЖЕННЯ *HYDRANGEA L.* ЗЕЛЕНИМИ ЖИВЦЯМИ

Осьмачко Олена Миколаївна

к. с.-г. н., доцент
Сумський національний аграрний
університет
Суми, Україна

Вступ. / Introductions. Збагачення асортименту декоративних насаджень у північно-східному Лісостепу України за рахунок групи рослин *Hydrangea L.*, відомих також як гортензії, є цікавим та перспективним напрямом ландшафтного дизайну та озеленення.

Гортензії мають широкий спектр квіткових кольорів та форм. Вони відрізняються своїм розкішним квітконосним суцвіттям, що робить їх надзвичайно привабливими для використання у ландшафтному дизайні та прикраси садів.

Завдяки широкому спектру сортів та гібридів *Hydrangea L.*, можна створити різноманітні композиції та кольорові акценти у саду. В асортименті гортензій зустрічаються яскраво-білі, рожеві, фіолетові, сині, лілові та навіть червоні квіти. Крім того, існують гортензії зі змінюваними кольорами квітів, вони змінюють свій колір впродовж цвітіння.

Завдяки своїй невибагливості до сонячних променів та здатності рости в тіні, гортензії ідеально підходять для вирощування в північно-східному Лісостепу України, де періоди затінку можуть бути достатньо тривалими. Вони також добре ростуть на кислих ґрунтах, що робить їх відмінним вибором для цієї кліматичної зони. Збагачення асортименту декоративних насаджень за рахунок *Hydrangea L.* у північно-східному Лісостепу України відкриває нові можливості для ландшафтних дизайнерів та садівників цього регіону. Ці квітучі рослини збагатять садовий ландшафт красою, багатством кольорів та оригінальними формами, створюючи привабливу атмосферу для відпочинку та

насолюди природою.

Розмноження гортензій зеленими живцями є одним із способів вегетативного розмноження. Цей метод має певні переваги, що робить його актуальним і привабливим для багатьох садівників. Цим способом гортензії можна розмножувати без особливих навичок, він простий навіть для початківців. Розмноживши рослини живцями зменшуються витрати на придбання нових рослин. При цьому способі для отримання нових екземплярів використовуються власні маточні рослини. Цей спосіб дозволяє зберегти всі генетичні особливості сорту, займає менше часу ніж вирощування з насіння.

Розмноження гортензій зеленими живцями є актуальною темою для досліджень та використання в практиці. Цей метод ефективний та зручний для отримання нових рослин. Сприяє подальшій популяризації цих прекрасних квітів.

Мета роботи. / Aim. Було провести інформаційний пошук та узагальнити інформацію стосовно видів роду *Hydrangea L.* вибір кращих сортів, які краще приживаються при розмноженні зеленими живцями.

Матеріали та методи./ Materials and methods. Матеріалом для досліджень слугували роботи українських вчених, які займалися вивченням вегетативного розмноження видів гортензії.

Результати та обговорення./ Results and discussion. Вирощування гортензій зеленими живцями є одним з методів розмноження цих рослин. За останні роки було зроблено певні здобутки в цій галузі завдяки дослідженням та практичним експериментам вчених.

Одним з важливих аспектів вирощування гортензій живцями – це вибір правильного матеріалу для розмноження. Вчені провели експерименти, в яких різні сорти гортензій розмножували цим способом. Ними були виділені види та сорти, які найкраще утворювали коріння та приживалися при цьому методі.

Вчені працюють над розробкою нових методів стимулювання росту коріння. Було досліджено використання різних регуляторів росту для покращення процесу приживання і розвитку молодих рослин. Це допомогло

забезпечити більш швидкий ріст гортензій, які розмножували зеленими живцями.

В результаті проведених досліджень Ахметовою Л.Р. було вивчена здатність різних видів та сортів гортензії до вегетативного розмноження. Встановлено, що гортензія краще укорінюється при обробці живців розчином ІМК (0,0025%), ніж методом опудрювання кореневином. За здатністю до вегетативного розмноження зеленими живцями види гортензій можна розташувати у такому порядку *Hydrangea macrophylla* – 95%, *Hydrangea paniculata* – 94%, *Hydrangea arborescens* – 93% укорінення.

Також був досліджений оптимальний час заготовки живців, способи підготовки і обробки живців перед посадкою, а також оптимальні умови зберігання живців до моменту посадки. Це дозволить збільшити виживання живців та забезпечить успішне приживлення розмножених рослин.

Для благоустрою та поліпшення середовища найбільш придатними в одиночних та групових посадках вважаються сорти таких видів метельчатої (*Hydrangéa paniculata*) – Grandiflora, Vanille Fraise, Unique; деревовидної (*Hydrangéa arboréscens*) – Annabelle, Sterilis. Ці сорти мають 100 % укорінення, є зимостійкими (зимують без укриття). Сорти крупнолистої гортензії *Hydrangéa macrophylla*) – Endless Summer – the Bride мають 100 % укорінення, але їх потрібно на зиму укривати. Вчені продовжують працювати у напрямку укорінення гортензій зеленими живцями, вдосконалюють цей метод розмноження.

Висновки./Conclusions. Завдяки здобуткам у вирощуванні гортензій зеленими живцями виробники квітів мають можливість швидко розмножити існуючі сорти передати кращі властивості нащадкам від материнської форми. При цьому зберегти генетичну цінність унікальних сортів і поширити їх на більшу площу. Цей спосіб сприяє розширенню асортименту гортензій на ринку та задоволенню потреб споживачів, що відкриє нові можливості та перспективи для промислового вирощування цих квітів.